

ДИННИК Ірина,

к. держ. упр., доцент кафедри публічного
управління та адміністрування
Державного торговельно-економічного
університету
вул. Кіото, 19, м. Київ, 02156, Україна
ORCID: 0000-0003-2474-7371
i.dynnyk@knute.edu.ua

DYNNYK Iryna,

PhD (Public Administration),
Associate Professor at the Department
of Public Administration
State University of Trade and Economics
19, Kyoto St., Kyiv, 02156, Ukraine
ORCID: 0000-0003-2474-7371
i.dynnyk@knute.edu.ua

ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

У воєнний час оперативне надання якісних послуг у сфері державної реєстрації актів цивільного стану має надзвичайно важливе значення. Задля покращення якості та доступності надання адміністративних послуг у сфері державної реєстрації актів цивільного стану в умовах воєнного стану доцільним є вивчення нагальних проблем, що виникають під час надання послуг. Метою статті є обґрунтування основних інструментів законодавчого регулювання надання адміністративних послуг в умовах воєнного стану. Представлене дослідження ґрунтується на гіпотезі щодо необхідності вивчення загальних аспектів надання адміністративних послуг в Україні, а також спрямованості електронних адміністративних послуг. Для досягнення поставленої мети використано такі методи: історичний, логічний, статистичний аналіз, синтез і порівняння, узагальнення. Визначено, що багато теоретичних положень стосовно адміністративних послуг залишаються досі дискусійними, що певною мірою гальмує їхнє законодавче забезпечення. Проте без законодавчого вдосконалення неможливо говорити про їх ефективну практичну реалізацію. Удосконалення надання електронних послуг у воєнний час потребує комплексного підходу до забезпечення надійності, доступності та безпеки. Війна суттєво вплинула на роботу центрів надання адміністративних послуг. Так, із першого дня повномасштабного вторгнення надання адміністративних послуг у центрах було призупинено. Більшість послуг, що надаються центрами, потребують здійснення заходів, зазначених у відповідних державних реєстрах. Визначено, що оголошення воєнного стану у 2022 р. потребує термінового перегляду та адаптації законодавства про надання адміністративних послуг. Ефективне управління в цьому контексті вимагає гнучкості, інновацій, реагування на швидкі зміни, особливої уваги до потреб населення.

Ключові слова: воєнний стан, адміністративні послуги, електронні послуги, реєстрація актів, правове регулювання.

LEGISLATIVE REGULATION OF ADMINISTRATIVE SERVICES IN THE CONDITIONS OF MARTIAL LAW

In wartime, the prompt provision of high-quality services in the field of state registration of civil status acts is extremely important. In order to improve the quality and accessibility of the provision of administrative services in the field of state registration of civil status acts in the conditions of martial law, it is appropriate to study the urgent problems that arise during the provision of services. The purpose of the article is to substantiate the main instruments of legislative regulation of the provision of administrative services under martial law. The presented study is based on the hypothesis of the need to study the general aspects of the provision of administrative services in Ukraine, as well as the direction of electronic administrative services. To achieve the goal, the following research methods were used: historical, logical, statistical analysis, synthesis and comparison, generalization. It was determined that many theoretical provisions on administrative services are still controversial, which to some extent inhibits their legislative support. However, without legislative improvement, it is impossible to talk about their effective practical implementation. Improving the provision of electronic services in wartime requires a comprehensive approach to ensure reliability, availability and security. The war significantly affected the work of administrative service centres. Thus, from the first day of the full-scale invasion, the provision of administrative services in the centres was suspended. Most of the services provided by the centres require the implementation of measures specified in the relevant state registers. It was determined that the declaration of martial law in 2022 requires an urgent review and adaptation of the legislation on the provision of administrative services. Effective governance in this context requires flexibility, innovation and response to rapid changes, particular attention to the needs of the population.

Keywords: martial law, administrative services, electronic services, registration of acts, legal regulation.

Вступ

Розвиток та вдосконалення сфери послуг є однією з найважливіших умов відновлення й функціонування стабільної економіки за воєнного стану в Україні. Створення сприятливих та доступних умов для доступу до адміністративних послуг – одне з головних завдань, яке мають вирішувати органи державної влади та місцевого самоврядування.

У зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України Указом Президента від 24 лютого 2022 р. (Про введення воєнного стану в Україні, 2024) в Україні запроваджено воєнний стан. 24 лютого 2022 р. особливо гостро постала проблема своєчасного надання послуг на охоплених війною територіях та можливості користування такими послугами громадянами України, які були змушені залишити нашу державу. У воєнний час оперативне надання якісних послуг у сфері державної реєстрації актів цивільного стану є надзвичайно важливим. З метою покращання якості й доступності надання адміністративних послуг у сфері державної реєстрації актів цивільного стану в умовах воєнного стану доцільним вбачається вивчення нагальних проблем, які супроводжують цей процес.

Проблема правового регулювання адміністративних послуг постійно перебуває в центрі уваги вітчизняних науковців. Так, Андріанов (2024) підкреслив, що адміністративні послуги спрямовані на задоволення публічного інтересу: державного, національного та суспільного, хоча результатом кожного з актів застосування права є реакція держави на запит конкретного індивідуального чи колективного суб'єкта. За Биковим (2023), сучасні тенденції цифровізації є панівними в організації системи надання адміністративних послуг в Україні, що є одним з пріоритетів, з погляду забезпечення сталого розвитку системи надання адміністративних послуг. Ковбас та Коваль (2023) детально проаналізували нормативні акти, в яких надається визначення адміністративних послуг, розглянули основні підходи до ознак категорії "послуги" взагалі та адміністративних послуг зокрема. Кожушко (2023) наголошує на тому, що основними проблемами у сфері надання адміністративних послуг органами місцевого самоврядування в умовах режиму воєнного стану, на які слід звернути увагу, є питання оптимального переліку адміністративних послуг для громад різного типу. Удодік (2022) використовує досвід надання адміністративних послуг Польщі, щоб відповісти на питання "Як удосконалити сферу надання адмінпослуг в Україні?" Низку праць присвячено: пошуку нових підходів до надання адміністративних послуг на окупованих та деокупованих територіях (Куспляк та ін., 2023; Лукашенко & Єфименко, 2023); аналізу проблем функціонування органів публічної влади, зокрема під час надання адміністративних послуг у період дії воєнного стану та протягом одного місяця після його припинення чи скасування (Соловійова, та ін., 2022). Соломаха (2023) зосереджує увагу саме на досконалості надання адміністративних послуг вимушено переселеним особам. Зі свого боку, Тяхтій та Ющенко (2023) дослідили адміністративні послуги у сфері цивільних актів та їх реєстрації.

Однак питання законодавчого регулювання надання адміністративних послуг залишається мало вивченим та потребує детального аналізу.

Метою статті є обґрунтування основних інструментів законодавчого регулювання надання адміністративних послуг в умовах воєнного стану. Представлене дослідження ґрунтується на гіпотезі щодо необхідності вивчення загальних аспектів надання адміністративних послуг в Україні, а також спрямованості електронних адміністративних послуг. Для досягнення поставленої мети використано такі методи дослідження: історичний, логічний, статистичний аналіз, синтез, порівняння та узагальнення.

Структура основної частини дослідження містить три розділи, перший з яких присвячено вивченню основних аспектів надання адміністративних послуг, другий – особливостям розвитку електронних послуг у цій сфері, третій – аналізу змін у законодавчому регулюванні надання адміністративних послуг під час війни.

1. Загальні аспекти регулювання адміністративних послуг в Україні

У сучасних державах правове регулювання відносин між адміністративними органами та фізичними й юридичними особами є фундаментальним елементом правової системи. У другій половині ХХ ст. розвинені країни розробили низку обов'язкових для виконання законів у цій сфері (Гаріфуллін, 2024).

Перетворення, що відбувалися в межах централізованої адміністративної реформи після створення Української держави в 1991 р., мали комплексний, плановий і структурний характер. Ці трансформації охопили ключові сфери суспільства й держави, а відносини та інститути зазнали фундаментальних змін (Андріянов, 2023).

За матеріальним критерієм, першим етапом становлення адміністративних послуг в Україні є поява публічної влади, що обумовлена необхідністю задоволення державних і суспільних інтересів у політичній, економічній та соціальній стабільності, без чого неможливе надання адміністративних послуг взагалі.

Так, зі змісту поняття "адміністративна послуга", наданого законодавцем у Законі України "Про адміністративні послуги" (2023), випливає, що її суб'єктами є фізичні та юридичні особи. Однак, крім фізичних та юридичних осіб, у публічно-правових відносинах активну участь беруть також фізичні особи-підприємці (ФОП) та самозайняті особи. Отже, згідно з чинною редакцією зазначеного закону, на сьогодні ФОП та самозайняті особи фактично не можуть звертатися до центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП) у цьому правовому статусі, а повинні робити це як фізичні особи. Водночас такий статус може бути недоцільним в умовах постійного розвитку суспільних відносин та дедалі більшої спроможності системи урізноманітнювати перелік, характер та обсяг адміністративних послуг. Це саме стосується й громадських організацій, що діють без статусу юридичної особи (Биков, 2023).

Відповідно до Концепції розвитку систем надання адміністративних послуг органами виконавчої влади адміністративні послуги розглядаються як наслідок здійснення владних повноважень компетентними суб'єктами (органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, державними підприємствами, установами й організаціями) та є результатом реалізації прав, свобод і законних інтересів за заявами фізичних та юридичних осіб. Документ гарантує юридичне оформлення умов реалізації прав, свобод і законних інтересів (видача дозволів (ліцензій), свідоцтв, сертифікатів, документів, проведення реєстрацій тощо) (Про схвалення Концепції розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади, 2006). Адміністративні (управлінські) послуги визнаються адміністративними правовідносинами з реалізації суб'єктивних прав фізичних або юридичних осіб на отримання певних результатів (набуття, зміну чи припинення прав та/або обов'язків заінтересованої особи відповідно до закону) у процесі публічної діяльності адміністративних органів. Вони також визнаються нормативно-правовими актами органів державного управління або органів місцевого самоврядування, які повинні де-факто забезпечувати гарантовані Конституцією права та інтереси фізичних і юридичних осіб (Ковбас & Коваль, 2023).

Одними з найважливіших документів, що визначають напрями адміністративної реформи, є, зокрема, Стратегія реформування державного управління України на 2022–2025 рр., Державна стратегія регіонального розвитку на 2021–2027 рр., Концепція розвитку системи електронних послуг України, Концепція розвитку електронного урядування України, Концепція розвитку цифрової інфраструктури України та План заходів з її реалізації, які покликані сприяти створенню та розвитку системи надання адміністративних послуг для реалізації концепції державної послуги. Громадяни України неодноразово користувалися ЦНАП та порталом "Дія" для отримання адміністративних послуг і можуть порівняти поточну систему з попередньою (Тюхтій & Ющенко, 2023).

Проте варто звернути увагу на стратегію адміністративної реформи в Україні до 2025 р. Саме в цьому нормативно-правовому акті зазначено напрями реформи та механізми реалізації змін у сфері надання адміністративних послуг (Деякі питання реформування державного управління, 2019). З огляду на те, що до завдань зазначеного закону належить створення механізму надання адміністративних послуг за зручними та зрозумілими процедурами, пріоритетним в Україні є прийняття Закону "Про адміністративну процедуру" та поступова гармонізація деяких законів з європейськими стандартами (Про адміністративну процедуру, 2024).

Загалом, Україна перебуває у сприятливому становищі з погляду ефективності надання адміністративних послуг, що обумовлено активною участю органів влади у створенні механізмів для покращання надання адміністративних послуг, але необхідна подальша модернізація. Про високу ефективність реформ, що впроваджуються урядом, свідчать

результати оцінювання якості адміністративних послуг усіма українцями: 93% українців задоволені послугами, які надають ЦНАПи, а 78% порекомендували б ЦНАПи своїм друзям (Удодік, 2022).

Оскільки багато теоретичних положень про адміністративні послуги залишаються досі дискусійними, це певною мірою гальмує їхнє законодавче забезпечення. Відповідно, без законодавчого вдосконалення ефективного вдосконалення цієї категорії загалом неможливе.

2. Розвиток сфери надання адміністративних електронних послуг

Яскравим прикладом змін у сфері надання адміністративних послуг є впровадження застосунку "Дія", що вважається одним із досягнень цифровізації України.

Так, портал державних послуг "Дія" сьогодні є найсучаснішим, а уряд намагається перенести всі наявні електронні послуги в єдину монолітну систему. Це правильний підхід, оскільки, з погляду зручності й доступності для пересічного громадянина, підтвердження особи одним із доступних способів (кваліфікований електронний підпис, токен, *GovID*) дасть змогу йому отримати доступ до цілої низки таких електронних послуг, як пенсійні, трудові, соціальні, міграційні, адміністративні та житлові. Однак, попри те, що громадяни користуються широким спектром послуг, їм потрібно буде мати до десятка облікових записів у кожній з установ та їхніх електронних системах (Крамар та ін., 2023).

Щодо адміністративно-правового регулювання адміністративних електронних послуг в Україні, варто зазначити, що велика кількість механізмів, нормативно-правових актів та інституцій, які регулюють цю діяльність в Україні, мають одну й ту саму проблему. Наприклад, функціонування й регулювання єдиного порталу "Дія" законодавчо не врегульовано. Це пов'язано з тим, що кількість послуг та механізмів їх надання постійно збільшується, і законодавцю складно вмістити їх усі в один закон. З огляду на це, діяльність державних органів та службовців у контексті надання адміністративних е-послуг громадянам базується на низці законів, зокрема, Закону України "Про адміністративні послуги", "Про електронні довірчі послуги", "Про особливості надання публічних (е-публічних) послуг" тощо.

Серед основних напрямів роботи електронного врядування можна виокремити розроблення та впровадження більш складних систем для захисту від кібератак, вразливостей і хакерських атак, забезпечення цілісності й конфіденційності електронних даних; розроблення мобільних застосунків та адаптивних вебплатформ для забезпечення зручності користувачів під час евакуації та розселення; навчання й надання інформації, моніторинг кризових ситуацій і розроблення систем реагування, а також забезпечення електроживлення серверів і систем, що працюють у воєнний час.

Удосконалення надання електронних послуг у воєнний час потребує комплексного підходу до забезпечення надійності, доступності та безпеки.

3. Аналіз впливу війни на законодавче регулювання адміністративних послуг

Із запровадженням воєнного стану, який обумовив появу серйозних викликів перед державними інституціями, інфраструктурою та суспільством загалом, наявні традиційні способи функціонування державних інституцій зазнали кардинальних змін. Держава відреагувала на це дуже швидко і Постановою Кабінету Міністрів України № 165 від 28 лютого 2022 р. "Про умови надання адміністративних послуг та зупинення видачі документів дозвільного характеру" зупинила строки надання адміністративних послуг і строки видачі документів дозвільного характеру на час воєнного стану в Україні та протягом місяця після його скасування. Постанова №165 втратила чинність на підставі Постанови Кабінету Міністрів України від 08.08.2023 р. № 828 "Про поновлення строків надання адміністративних послуг і видачі документів дозвільного характеру та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України" (2023), яка набула чинності 25 серпня 2023 р.

Війна кардинально вплинула на роботу центрів надання адміністративних послуг. Так, з першого дня повномасштабної окупації надання адміністративних послуг у центрах призупинено. Більшість послуг, що надаються центрами, потребують здійснення заходів, зазначених у відповідних державних реєстрах. Слід зазначити, що ЦНАП займає важливе місце для держави навіть у такій кризовій ситуації. З моменту свого заснування він став насамперед центром гуманітарної допомоги для внутрішньо переміщених осіб. Основними проблемами, пов'язаними з наданням адміністративних послуг у перші місяці воєнного стану, за (Кожушко, 2023), є:

- встановлення особи, якщо втрачені всі документи;
- зупинення всіх послуг, що вчиняються за допомогою державних реєстрів (реєстрація бізнесу, нерухомості, транспортних засобів і т. д.);
- припинення надання однієї з найпоширеніших послуг – реєстрації (декларування) місця проживання, що ускладнило надання інших послуг.

Наша країна зіткнулася з подібними проблемами ще у 2014 р., коли Україна розробила відповідну політику та прийняла рамковий закон, що регулює це питання. Основним законом, що регулює правовий статус тимчасово окупованих територій, є Закон України "Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території" (2024). Цей закон встановлює правила реєстрації місця проживання, продажу майна, умови здійснення підприємницької діяльності та соціального захисту для осіб, які проживають на тимчасово окупованих територіях. Він також передбачає певні обмеження для громадян, які проживають на окупованих територіях.

Водночас значення адміністративних процедур в умовах воєнного стану з 24 лютого 2022 р. стрімко зростає. Проте етап становлення адміністративно-правового регулювання адміністративних процедур в Україні ще не завершено (Соломаха, 2022).

Ключовим викликом на сьогодні є адаптація адміністративних послуг до умов воєнного стану в Україні, що вимагає в процесі надання послуг не лише оперативності, але й гнучкості та інноваційності. Особливо важливо визначити пріоритетні адміністративні послуги у звільнених регіонах (рисунк).

Пріоритетні адміністративні послуги на деокупованих територіях України (станом на листопад 2023 р.)

Джерело: складено автором за (Лукашенко & Єфименко, 2023).

Таким чином, найбільш актуальними є послуги з видачі паспортів та реєстрації, а також послуги Держгеокадастру, особливо на неокупованих територіях. Реєстраційні послуги також є більш активними, зокрема й у спосіб, що вимагає адаптації відповідних процедур. З початку російської окупації та введення воєнного стану регіональні органи влади України відновили прийом громадян та надання адміністративних послуг, включаючи видачу посвідчень особи та паспортів.

Відповідно, Законом України "Про внесення змін до деяких законів України щодо проходження державної служби та функціонування органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану" (2022) № 2259-IX від 12.05.2022 внесено низку змін у діяльність ЦНАПів, зокрема встановлено, що у постраждалих від конфлікту регіонах вони можуть самостійно визначати деталі надання різних послуг.

Здебільшого частина адміністративних послуг була недоступною на початок бойових дій, а багато установ, зокрема Державна міграційна служба та Державний реєстр актів цивільного стану, припинили свою діяльність.

Станом на середину березня 2022 р. обмежена кількість суб'єктів зі спеціального переліку Міністерства юстиції та державних реєстраторів були уповноважені надавати окремі адміністративні послуги у сфері державної реєстрації бізнесу. Сфера соціального забезпечення швидко адаптувалася до умов війни. Розширено перелік адміністративних послуг соціального характеру без необхідності окремого звернення до органів соціального захисту населення. Щодо надання соціальних послуг, то одним з недоліків під час воєнного стану було те, що громадяни мали звертатися до місцевих управлінь соціального захисту, а не до ФОПів, щоб отримати такі соціальні послуги, як казначейські виплати та пільги. Довгі черги, обмежені години прийому, обідні перерви, різні стандарти якості, неробочі термінали (електронна черга), відсутність можливості записатися заздалегідь, відсутність послуг із копіювання паперових документів, відсутність інклюзивності: кімнат особистої гігієни, обладнаних для людей з інвалідністю, дитячого куточка, пеленальних столиків – з усіма цими труднощами стикалися українці на початку 2022 р.

З більшості регіонів активних бойових дій установи, які надають базові адміністративні послуги, були переміщені в безпечні райони, а їхні приміщення здебільшого зруйновані або пошкоджені. Після припинення бойових дій варто розглянути питання про повернення цих установ та покращення якості надання послуг і відновлення приміщень. Іншою важливою проблемою є фахівці, які надають адміністративні послуги. Багато з них виїхали з країни на початку війни та не поспішають повертатися через безпекову ситуацію.

Звісно, ця сфера в умовах воєнного стану дещо поступається за важливістю забезпеченню сил оборони, екстрених служб та медичних закладів, проте деякі адміністративні послуги є необхідними навіть у воєнний час. Відповідно, без налагодження механізмів їх надання важко говорити про можливість реалізації громадянами своїх прав та виконання обов'язків (Соловйова та ін., 2022). Оперативний перегляд відповідного законодавства може швидко вирішити ситуацію з наданням таких послуг.

Висновки

Система адміністративних послуг відіграє важливу роль у суспільних відносинах, що виникають у зв'язку з реалізацією суб'єктивних прав фізичних та/або юридичних осіб, особливо в умовах війни. Відповідно, ефективне надання адміністративних послуг є важливим чинником підвищення якості життя громадян, розвитку економіки та зміцнення демократичних цінностей. Сприяючи доступності, якості та інноваціям у цій сфері, держава може забезпечити соціальний та економічний добробут.

Багато теоретичних положень стосовно адміністративних послуг досі дискутуються, що певною мірою заважає формалізувати їх підтримку.

Умови воєнного стану вимагають вживання заходів щодо забезпечення надання адміністративних послуг населенню. На основі викладеного матеріалу визначено першорядні законодавчі інструменти, зокрема: ухвалення спеціальних законів чи указів щодо врегулювання порядку

надання адміністративних послуг під час воєнного стану; встановлення чітких процедур та вимог до органів влади щодо надання адміністративних послуг у надзвичайних ситуаціях; забезпечення безпеки та конфіденційності даних громадян під час надання адміністративних послуг у воєнний час, а також визначення відповідальних установ та посадових осіб за забезпечення надання адміністративних послуг у воєнний час. Не менш важливим є забезпечення розуміння громадянами порядку та умов надання адміністративних послуг під час воєнного стану.

Ці інструменти уможливають ефективне та безпечне надання адміністративних послуг під час надзвичайного стану.

Проте без законодавчого вдосконалення їх ефективна реалізація на практиці неможлива. Підвищення доступності електронних послуг під час бойових дій вимагає комплексного підходу, який забезпечує надійність, доступність і безпеку.

Наразі, попри запровадження воєнного стану, масштабні ракетні обстріли тощо, система надання адміністративних послуг функціонує стабільно, послуги продовжують надаватися всім, хто їх потребує, як особисто, так і онлайн. Водночас оголошення воєнного стану у 2022 р. потребує термінового перегляду та адаптації законодавства про надання адміністративних послуг в умовах кризи. Це стосується не лише паспортних послуг та реєстрації актів цивільного стану, а й соціальних послуг для внутрішньо переміщених осіб та інших категорій постраждалого від війни населення. Ефективне управління в цьому контексті вимагає гнучкості, інновацій та реагування на швидкі зміни, з приділенням при цьому особливої уваги потребам населення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

REFERENCE

Андриянов, І. О. (2024). Адміністративні послуги на місцевому рівні як об'єкти публічного управління. <i>Київський економічний науковий журнал</i> , (4), 9–16. https://doi.org/10.32782/2786-765x/2024-4-1	Andriyanov, I. O. (2024). Administrative services at the local level as objects of public administration. <i>Kyiv Economic Scientific Journal</i> , (4), 9–16. https://doi.org/10.32782/2786-765x/2024-4-1
Биков, І. О. (2023). Надання адміністративних послуг в Україні: теоретичний аспект. <i>Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського</i> , 34(73), 5, 109–112. https://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2023/5_2023/5_2023.pdf#page=115	Bykov, I. O. (2023). Provision of administrative services in Ukraine: theoretical aspect. <i>Academic notes of TNU named after V.I. Vernadskyi. Series: legal sciences</i> . 34(73), 5, 109–112. https://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2023/5_2023/5_2023.pdf#page=115
Гаріфуллін, М. В. (2024). До питання про правове регулювання адміністративних процедур на прикладі зарубіжних країн. <i>Науковий вісник Ужгородського національного університету</i> , 81(2), 69–72. https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2024/03/13-1.pdf	Garifullin M. V. (2024). On the issue of legal regulation of administrative procedures on the example of foreign countries. <i>Scientific Bulletin of Uzhhorod National University</i> , 81(2), 69–72. https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2024/03/13-1.pdf
Деякі питання реформування державного управління. Постанова Кабінету Міністрів України № 1071 (2019, 18 грудня). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1071-2019-п#Text	Some issues of public administration reform: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine № 1071 from December 18, 2019. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1071-2019-п#Text

Ковбас, І. В., & Коваль, В. О. (2023). Поняття, ознаки та сутність адміністративних послуг в Україні. <i>Юридичний бюлетень</i> , (29), 236–243. http://lawbulletin.oduvs.od.ua/archive/2023/29/27.pdf	Kovbas, I. V., & Koval, V. O. (2023). Concepts, signs and essence of administrative services in Ukraine. <i>Legal bulletin</i> , (29), 236–243. http://lawbulletin.oduvs.od.ua/archive/2023/29/27.pdf
Кожушко, О. О. (2023). Щодо питання адміністративно-правового регулювання надання адміністративних послуг органами місцевого самоврядування. <i>Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції</i> , (1), 125–29. http://apnl.dnu.in.ua/1_2023/1_2023.pdf#page=125	Kozhushko, O. O. (2023). Regarding the issue of administrative and legal regulation of the provision of administrative services by local self-government bodies. <i>Actual problems of domestic jurisprudence</i> , (1), 125–129. http://apnl.dnu.in.ua/1_2023/1_2023.pdf#page=125
Крамар, Р. І., Комарницький, М. М., Ящишен, Т. О., Замаш, О. С., & Мартин, О. В. (2023). Concept and administrative and legal regulation of electronic services in Ukraine. <i>Scientific Notes of Lviv University of Business and Law</i> , (36), 518–522. https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/1035	Kramar, R. I., Komamytskyi, M. M., Yashchysheh, T. O., Zamash, O. S., & Martyn, O. V. (2023). Concept and administrative and legal regulation of electronic services in Ukraine. <i>Scientific notes of the Lviv University of Business and Law</i> , (36), 518–522. https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/1035
Куспляк, Г., Куспляк, І., & Серенок, А. (2023). Напрями вдосконалення надання адміністративних та публічних електронних послуг в умовах воєнного стану. <i>Теоретичні та прикладні питання державотворення</i> , (30), 103–114. https://doi.org/10.35432/tisb302023295150	Kuspliak, H., Kuspliak, I., & Serenok, A. (2023). Directions for improving the provision of administrative and public electronic services under martial law. <i>Theoretical and applied issues of state formation</i> , (30), 103–114. https://doi.org/10.35432/tisb302023295150
Лукашенко, А. А., & Єфименко, А. Р. (2023). Адміністративні послуги на деокупованих територіях в умовах воєнного стану в Україні. <i>Становлення та розвиток правової держави: Проблеми теорії та практики</i> . https://doi.org/10.36059/978-966-397-359-3-29	Lukashenko, A. A., & Yefymenko, A. R. (2023). Administrative services in de-occupied territories under martial law in Ukraine. <i>Formation and development of the legal state: Problems of theory and practice</i> . https://doi.org/10.36059/978-966-397-359-3-29
Про адміністративні послуги: Закон України № 5203-VI (2024, 27 квітня). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text	On administrative services: Law of Ukraine No. 5203-VI (2024, April 27). (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text)
Про адміністративну процедуру: Закон України № 2073-IX (2024, 01 січня) (Україна). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text	On Administrative Procedure: Law of Ukraine № 2073-IX (2024, January 1). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text
Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України № 64/2022 (2024, 13 лютого). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text	On the introduction of martial law in Ukraine: Decree of the President of Ukraine № 64/2022 (2024, February 13). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text
Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування державної служби та місцевого самоврядування у період дії воєнного стану: Закон України № 2259-IX (2022, 12 травня). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2259-20#Text	On amendments to certain Laws of Ukraine regarding the functioning of the Civil Service and local Self-Government during the period of Martial Law: Law of Ukraine № 2259-IX (2022, May 12). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2259-20#Text
Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України № 1207-VII (2024, 24 березня). (Україна). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-18#Text	On ensuring the rights and freedoms of citizens and the legal regime in the temporarily occupied territory of Ukraine: Law of Ukraine № 1207-VII (2024, March 24). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-18#Text

Про поновлення строків надання адміністративних послуг і видачі документів дозвільного характеру та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України № 828 (2023, 08 серпня). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/828-2023-p#Text	On the renewal of the terms for the provision of administrative services and the issuance of documents of a permissive nature and the recognition of certain resolutions of the Cabinet of Ministers of Ukraine as having lost their validity: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine № 828 (2023, August 08). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/828-2023-p#Text
Про схвалення Концепції розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади: Розпорядження Кабінету Міністрів України № 90-р (2006, 15 лютого). (Україна). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/90-2006-p#Text	On the approval of the Concept of development of the system of administrative services provision by executive authorities: Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine №. 90-r (2006, February 15). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/90-2006-p#Text
Соловйова, О. В., Ковальчук, Д. Р., & Кундій, А. Ю. (2022). Адміністративні послуги в умовах воєнного стану в Україні. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i> , (5), 421–424. http://lsej.org.ua/5_2022/99.pdf	Soloviova, O. V., Kovalchuk, D. R., & Kundiy, A. Yu. (2022). Administrative services under martial law in Ukraine. <i>Legal scientific electronic journal</i> , (5), 421–424. http://lsej.org.ua/5_2022/99.pdf
Соломаха, А. Г. (2023). Роль та значення адміністративних процедур стосовно отримання статусу внутрішньо переміщеної особи та біженця в умовах воєнного стану та у післявоєнний період. <i>Економіка. Фінанси. Право</i> , (7), 91–95. http://efp.in.ua/public_html/uploads/journals/354/efp_07_2023.pdf#page=91	Solomakha A. G. (2023). The role and significance of administrative procedures regarding obtaining the status of an internally displaced person and a refugee in the conditions of martial law and in the post-war period. <i>Economy. Finances. Right</i> , (7), 91–95. http://efp.in.ua/public_html/uploads/journals/354/efp_07_2023.pdf#page=91
Тюхтій, М., & Ющенко, М. (2023). Виклики та перспективи надання адміністративних послуг у сфері реєстрації актів цивільного стану в умовах воєнного стану в Україні. <i>Теоретичні та прикладні питання державотворення</i> , (30), 57–66. https://doi.org/10.35432/tisb302023295032	Tiukhtiy, M., & Yushchenko, M. (2023). Challenges and prospects of providing administrative services in the field of registration of civil status acts in the conditions of martial law in Ukraine. <i>Theoretical and applied issues of state formation</i> , (30), 57–66. https://doi.org/10.35432/tisb302023295032
Удодік, А. (2022). Особливості правового регулювання надання адміністративних послуг в Україні з урахуванням досвіду Польщі. <i>Молодіжна наукова ліга</i> , 105–106. https://archive.liga.science/index.php/conference-proceedings/article/view/183/182	Udodik, A. (2022). Peculiarities of legal regulation of the provision of administrative services in Ukraine, taking into account the experience of Poland. <i>Youth scientific league</i> , 105–106. https://archive.liga.science/index.php/conference-proceedings/article/view/183/182

Конфлікт інтересів: Автор заявляє, що не має фінансових чи нефінансових конфліктів інтересів щодо цієї публікації; не має відносин із державними органами, комерційними або некомерційними організаціями, які могли б бути зацікавлені у поданні цієї точки зору. З огляду на те, що автор працює в установі, яка є видавцем журналу, що може зумовити потенційний конфлікт або підозру в упередженості, остаточне рішення про публікацію цієї статті (включно з вибором рецензентів та редакторів) приймалося тими членами редколегії, які не пов'язані з цією установою.

Автор не отримував прямого фінансування для цього дослідження.

Динник І. Законодавче регулювання адміністративних послуг в умовах воєнного стану. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2024. № 3. С. 26–36. Серія. Юридичні науки. [https://doi.org/10.31617/3.2024\(134\)03](https://doi.org/10.31617/3.2024(134)03)

Надійшла до редакції 07.05.2024.
Отримано після доопрацювання 17.05.2024.
Прийнято до друку 22.05.2024.
Публікація онлайн 11.06.2024.